

Aske Tybirk Kvist

Kampen om Nørrebroparken

Om lokalsamfundskonflikt, styrkeforhold og betingelser for fællesskab i den tætte by

Abstract

Dette casestudie analyserer en lokalsamfundskonflikt mellem fodboldklubben Nørrebro United og kampagnen Bevar Nørrebroparken omkring anlæggelsen af en kunstgræsbane i Nørrebroparken i København fra 2018-2022. Artiklen følger sagens konfliktuelle og institutionelle udvikling på forskellige niveauer over tid og viser, hvordan afmagten, frustrationen og polariseringen stiger, efterhånden som beslutningsmagten rykker længere væk fra lokalsamfundet. Ved at fokusere på de institutionelle styrkeforhold og fraværet af mulighed for lokal konflikthåndtering viser artiklen behovet for at opdyrke kapable og dialogiske lokalsamfundsinstitutioner i overensstemmelse med den urbane fælleds principper for at understøtte, at lokale uoverensstemmelser om det fælles bedste ikke bliver til uløselige konflikter, der skader lokalsamfundet.

Nøgleord: lokalsamfundskonflikt, styrkeforhold, betingelser, urban fælled, institution, Foucault, Flyvbjerg, Huron

Vi er 79.000 personer på Nørrebro, der behøver denne park for at kunne ha' adgang til lidt grønt og rekreative aktiviteter. Det er moralsk uforvarsligt, at man som forældre lærer sine børn, at det er ok at fælde et dusin store voksne træer og

forgifte omgivelserne, planter, dyr, grundvand for at kunne spille fodbold. Lysene dræber alle bier og andre insekter tilmed. Det er simpelthen kriminalitet mod menneskeheden. Det er fair nok, hvis I forældre i Nørrebro United kan se jer selv i spejlet og sige, at det er ok så grådigt at tilrane sig spilleplads til jeres børn, at I er villige til at kompromittere andres velbefindende. (Beboerkommentar i facebookdebat)

Omkring Nørrebroparken i København er der opstået en voldsom, fastlåst konflikt omkring anlæggelsen af endnu en kunstgræsbane i bydelens mest brugte park. Den udspiller sig som en langvarig, horisontal planlægningskonflikt imellem to lokale fællesskaber, og den handler om, om der skal være naturgræs eller kunstgræs på et afgrænset areal på lige under 0,4 ha. På den ene side af konflikten står kampagnen Bevar Nørrebroparken, som forsvare et centralt og rekreativt grønt åndehul i landets mindst grønne bydel, og på den anden side fodboldforeningen Nørrebro United, der har landets længste venteliste for børne- og ungefodbold. For udefrakommende kan sagen virke som en nabokonflikt, der er lige så banal og ude af proportioner, som den er anspændt og fastlåst.

Fra et lokalsamfundsperspektiv drejer sådanne magtkampe sig om det fælles og om 'hvem vi er' og kan udfoldes som en konfron-

tation mellem to forskellige positioner om at definere Nørrebro's identitet som lokalsamfund og hvilke fællesskaber, der skal være plads til (Foucault 1982). Samtidig er det også en konflikt omkring et lokalsamfunds institutionelle kapacitet til at forvalte et delt sted, en urban fælled (Huron 2018, Ostrom 1990). I denne artikel vil jeg gennem en casestudieanalyse (Flyvbjerg 2009) gøre sagen til omdrejningspunkt for en undersøgelse af fællesskabers plads i den tætte bys lokalsamfund, som jeg vil kontekstualisere i Nørrebro's historiske udvikling (Christensen 2000).

Jeg vil argumentere for, at de institutionelle magtforhold i sagen udøves på en måde, hvor forskellige fællesskaber i lokalsamfundets mulighed for at forvalte, planlægge og konfliktløse på deres fælles område har dårlige betingelser, og at der opstår en situation, hvor aktører, som ellers har meget til fælles, andengør og konfronterer hinanden som modstandere. Konfrontationen, som opstår omkring parken, manifesterer en langvarig magtkamp mellem to forskellige grupper og to forestillinger om, hvad rammerne for det gode liv og fællesskab skal være, og den synliggør, at lokalsamfundet ikke har den institutionelle kapacitet til at løse lokale uoverensstemmelser. På den baggrund vil jeg argumentere for, at der er behov for understøttelse af lokale institutionsdannelser, der kan styrke lokalsamfundets fælles tekniske kapacitet, kommunikation og i sidste ende dets indflydelse på forvaltningen af fælles ressourcer. Samtidig er Nørrebroparken en god case på den manglende fælles institutionelle kapacitet til at håndtere de magtkampe, som for tiden opstår overalt i den tætte by, når der forsøges at integrere organiserede bevægelsesfællesskaber i det offentlige rum¹. Sagen kan derfor bruges til at udfolde nogle af de bagvedliggende udfordringer, som manifesterer sig, når der skal

anlægges (idræts-)faciliteter, og forhåbentlig, hvordan disse kan bruges konstruktivt i fremtidige processer.

Jeg starter det empiriske casestudie med et arkæologisk neddyk i arbejdet op til parkens tilblivelse (2001-2008), hvor opdyrkningen af lokalsamfund og fællesskaber på tværs var i fokus for at styrke lokalsamfundet i det generelt udsatte byområde. På den baggrund følger et afsnit om den stigende interessenætning, som fulgte efter Kvarterløftet, hvor fælledens principper ikke længere var centrale i områdets udvikling. Først da dykker jeg ned i, hvordan den politiske beslutningsproces om boldbanen forplanter sig igennem tre spændingspunkter: 1) sagens tekniske forvaltning (2018), hvor jeg gennemgår Teknik og Miljøforvaltningens (TMF) varettagelse af forskellige hensyn, 2) den offentlige meningsdannelse (2018-20), hvor jeg gennemgår, hvordan sagen debatteres i læserbreve og avisindlæg og til sidst 3) konflikten på sociale medier (2021), hvor jeg følger, hvordan debatten transformeres til en polariserende lokal polemik på Facebook. Afslutningsvis vil jeg præsentere, hvordan konflikten i Nørrebroparken sætter skub i en ny lokalsamfundsorienteret tilgang fodbold hos Nørrebro United, som optegner en anden måde at involvere forskellige lokale interesser på.

Et casestudie med blik institutionelle styrkeforhold

Konflikter og modstand handler om magtforhold. Den konkrete planlægningskonflikt i Nørrebroparken og den lokale modstand giver derfor et godt empirisk grundlag for det, den franske idehistoriker Michel Foucault kalder at undersøge *magtforholdenes økonomi*, hvilket "består i at bruge modstand[en] som en kemisk fremkalder, der bringer magtrelationer frem i lyset, lokaliserer deres position og finder deres anvendelse og de benyttede metoder" (Foucault 1982:780). Ved at kigge på, *hvordan* magten udøves, bliver det muligt at fremskrive magtens komplekse konfigurationer (ibid:786). For

1 <https://www.berlingske.dk/metropol/lysmaester-hoejehegn-og-syntetisk-graes-bolden-er-givet-op-til-kampen-om>

Foucault er magt altid et forhold, hvor “*handlinger virker på handlinger*” (“actions upon actions”, Foucault 1982:789). Magt er altså mindre et direkte sammenstød mellem to modstandere end det er et spørgsmål om *regering* af subjekter (ibid:791). Regering handler om at strukturere andres handlemuligheder og er derfor ikke ren tvang, men en agonistisk magtkamp, hvor modstandere udvikler forskellige reaktionsstrategier for at få overhånd og forsøger at underminere hinandens positioner og virker ind på hinandens handlinger (ibid:790). Reglerne for denne kamp reguleres og vurderes i forskellige institutioner og dermed privilegerer forskellige institutionelle sammenhænge forskellige positioner og handlemåder.

Foucault sonder mellem tre former for magtrelationer: magtforhold, kommunikationsforhold og teknisk kapacitet – disse tre forhold er forskellige, men overlapper (Foucault 1982:786). Det gensidige styrkeforhold² imellem de tre former for magtrelationer er variabelt og udgør ifølge Foucault til sammen en ‘blok’ af kapacitet-kommunikation-magt, som definerer spilleregler og instituerer styrkeforhold i en given situation. I nogle rum eller institutioner vægtes faglig evne højt, i andre er dialog central, og andre igen privilegerer autoritet og position. Ved at fremskrive styrkeforholdet mellem teknisk kapacitet, kommunikationsforhold og magtforhold, bliver det muligt at fremanalysere, hvordan magten udøves i og imellem institutioner (ibid:791). Vi kan analysere magtforhold i forskellige situationer ved at følge de stridende strategiers udfoldelse i en konflikt. I forskellige institutionelle blokke giver forskellige strategier mening, og i denne sag er det ty-

deligt, hvordan de forskellige positioner forsøger at give den anden gruppes strategier svære betingelser for at lykkes – gennem forskellige konfrontationsstrategier forsøges magtbalancen tippet. Dog identificerer Foucault forskellige fællesnævnerne for modstandsstrategier: kampene ses som tværgående, og ikke kun knyttet til den konkrete situation; de fokuserer ofte på den umiddelbare fjende, ikke en “hovedfjende”; de handler om individers og fællesskabers ret til forskellighed; de kæmper imod privilegerede vidensformer og til sidst handler de om “hvem vi er”. Det er modstande mod en magtform, der underkaster folk særlige måder at være på (Foucault ibid:780-81).

For at kunne følge og udfolde magtudøvelser og -forhold i en kompleks problemstilling med uafgrænset kontekst, mangfoldige aktører og uenighed om rammen, støtter jeg mig til den danske planlægningsforsker Bent Flyvbjergs progressive *fronesis*-tilgang, hvilket er en handlings- og forandringsorienteret sagsanalyse med fokus på værdier, magt og interessekonflikter (Flyvbjerg 1991). Flyvbjerg tilføjer ud over en stringent tilgang til magtkritisk sagsfremstilling også den normative dimension, *fronesis*, som sigter imod realiseringen af et fælles bedste mellem forskellige grupper. Hvor Foucaults magtkritik vil frigøre fællesskaber fra undertrykkelse, flytter Flyvbjergs planlæggertilgang fokus over på udviklingen af et fælles bedste for en sags parter. *Frone-sis* er en vidensform defineret af Aristoteles, (oversat af Flyvbjerg som ‘praktisk visdom’) som både indeholder praktisk viden og praktisk etik, og vurderer om en given handling i praksis gør noget godt i sin sammenhæng (Flyvbjerg 2009:70). *Frone-sis*’ hovedformål er at sætte spørgsmålstejn ved og bidrage til samfundets praktiske rationalitet i overvejelser over, hvor man er, hvor man er på vej hen, og om dette er til det fælles bedste. (Flyvbjerg 1991:87). Ved at kortlægge, hvilke magtforhold og rationaliteter, der konkret er på spil, åbner *fronesis* op for dialog (*dia-logos*, som

2 Jeg benytter begrebet styrkeforhold fra Antonio Gramsci (Gramsci 1972:156) til at beskrive summen af magtforhold, kommunikationsforhold og teknisk kapacitet, hvor den engelske foucaultoversættelse bruger ordet “blocks” i citationstejn. Gramsci skriver i forbindelse med sine empiriske situationsanalyser også om blokke – historiske blokke, der beskriver samfundsmæssige styrkeforhold i en given historisk tid.

Flyvbjerg oversætter til mellem-fornuft), hvor aktørerne kan have kvalificerede diskussioner om, hvilken retning, de ønsker, den fælles udvikling skal gå i (ibid:85).

Flyvbjergs metodiske tilgang indebærer fokus på *tension points* eller spændingspunkter, som er konkrete situationer, hvor modsætninger skaber spændinger, og hvor fronetiske undersøgelser kan åbne sagen op på nye måder, der ville være hensigtsmæssige for aktørerne. Spændingspunkter defineres som “magtforhold, som er særligt modtagelige over for problematisering og dermed forandringer, fordi de er fyldt med tvivlsomme praksisser, anfægtelig viden og potentiel konflikt” (Flyvbjerg et al. 2016:3). For at arbejde effektivt med spændingspunkter identificerer Flyvbjerg, Landman & Schram tre trin, som fronetiske undersøgelser bør følge: 1) identificér tvivlsomme praksisser i politik og social handlen 2) underminér disse praksisser gennem problematisering og 3) hjælp konstruktivt med at udvikle nye og bedre praksisser (Flyvbjerg et al. 2016:9).

Jeg vil igennem artiklen følge, hvordan den institutionelle planlægningsproces forplanter sig i lokale magtkampe, og problematisere, hvordan planlægningsinstitutionen træder i baggrunden for i stedet at udfolde sig som en magtkamp mellem to lokale aktører. Fra min situering med tilknytning til Nørrebro United er det fronetiske casestudies opgave åbenlyst vigtig, fordi den tydeliggør uhensigtsmæssige institutionelle magtmekanismer og deres konsekvenser. Dog er det min erfaring, at disse uhensigtsmæssigheder sjældent er helt ukendte i systemet. Jeg oplever en bred politisk og forvaltningsmæssig resigneret anerkendelse af, at det etablerede politiske system, pga. dets fastlåste kompleksitet og utallige tekniske og juridiske hensyn, ikke mestrer inddragelsen af lokale perspektiver. For ikke kun at kritisere og at have en kritik af, hvordan aktører bestemmes over, er det for mig at se også vigtigt at tænke på hvilke lokale, institutionelle betingelser, der skal være til stede for, at lokale aktører og

fællesskaber kan opbygge kapacitet til at udøve mest mulig indflydelse over deres egne områder. Jeg mener, at man analytisk kan overse centrale sammenhænge i sagen ved kun at forholde sig til, hvordan magtforholdene udfolder sig i den institutionelle, offentlige, politiske og juridiske planlægningspraksis. Derfor vil jeg fremskrive sagen, som den fremstår for lokalsamfundets eksisterende civile fællesskabers mere eller mindre magtesløse perspektiver. I det følgende afsnit vil jeg fokusere på fælleden som teoretisk figur og på dens institutionelle principper, som kan medvirke til, at fællesskaber får en mere central position i udviklingen af deres lokalsamfund.

Fællesskabers lokale og institutionelle betingelser

I den urbane teori har det ellers tilsyneladende bedagede stedsbegreb om fælleden oplevet en renæssance (Eidemann & Safranski 2021), og det nye fokus på den *urbane* fælled³ er også relevant i forhold til Nørrebroparken. Fælledbegrebet har en lang forhistorie. Den tyske politiske økonom Karl Marx beskriver, hvordan indhegningen og parcelleringen af fælleden og dermed privatiseringen af jorden var central ift. at fortrænge mange subsistensbønder fra den fælles jord, som gennem urbaniseringen blev til de besiddelsesløse proletarer, som kom til at arbejde på industrialiseringens fabrikker (Marx 1970:1041). Fælledernes afvikling var altså medvirkende til skabelsen kapitalismens besiddelsesløse arbejderklasse. Den amerikanske økolog Garrett Hardin fremlagde i 1968

3 På dansk leder fælledbegrebet tankerne over på offentligt tilgængelige grønne græsområder, fx Amager Fælled, men det engelske commons bruges i en mere bred forstand – som en ressource, man er fælles om at pleje og bruge. Det kan altså også være et sprog, en forening, internettet, en subkultur, frisk luft, et stabilt klima, en overenskomst, mv. Når jeg bruger fælledbegrebet, er det i denne bredere forstand. Når jeg kalder Nørrebroparken for en fælled er det altså ikke kun i egenskab af offentligt tilgængeligt grønt græs, men som et fælles sted og fælles forvaltet ressource.

tesen om Fælledens tragedie, som bygger på en antagelse om, at hvis en ressource er fælles, så vil de enkelte individer drive rovdrift på den, og i det individuelle ønske om at maksimere sit udbytte, ødelægge det fælles ressourcegrundlag (Hardin 1968). Fælledens tragedie har været et nøgleargument for at afvikle kollektivt forvaltede ressourcer, både for fortalere for en stærk stat og for fortalere for privat ejendomsret og individuel nyttemaksimering. Hardins teses universalitet er dog blevet afvist empirisk af den amerikanske nobelprisvinder i økonomi Elinor Ostrom, som har undersøgt, hvordan faktisk fungerende fælleder reguleres verden over. Ostrom viser, at når folk taler sammen, føler sig gensidigt forpligtede og opbygger fælles institutioner til at forvalte fælles ressourcer, kan de løse komplicerede problemer, og hun kommer med talrige empiriske eksempler på nytænkende og fornuftige måder at løse problemer på med forvaltning af fælles ressourceculjer (Ostrom 1990).

I bogen *Carving Out The Commons* (2018) afdækker den amerikanske geograf Amanda Huron, hvordan fælleder opstår, forsvinder og opretholdes under urbane betingelser. Hvor den traditionelle fælled i samfundets margen ofte er ressourcefattig, udmagret og uattraktiv jord uden for lands lov og ret, fremhæver Huron byens *mættethed* som et definerende træk ved den urbane fælled: “by which I mean space that is already densely packed with people, competing uses, and capitalist investment; and the urban commons is constituted by the coming together of strangers” (Huron 2015:1). I byen må fælleder sameksistere og overlappe med andre måder at organisere rum på. Urbane fælleder er altså gennemvævede af magtforhold, og derfor er de i vidt omfang defineret af magtfulde ydre betingelser. På den måde er fælleder i byen underlagt anderledes betingelser end i samfundets margen, hvilket begrænser brugernes indflydelse på fælledens rammer (Huron 2018:43). Fælleder er kollektivt forvaltede steder og ressourcer, der spiller

en central rolle i reproduktionen af fællesskabers hverdagsliv og livsform. En fælled består ifølge Huron af tre ting: En slags (traditionelt set rumligt defineret) ressource; institutioner, der forvalter ressourcen, og fællesskaber af brugere, som skaber disse forvaltningsinstitutioner. For bæredygtige fælleder er disse tre elementer klart definerede (Huron 2018:51-52). Nogle fælleder overlever centralt i storbyen, men for Huron handler den afgørende kamp for fællederne og fællesskaberne om “the right not just to exist at the center as defined by spatial coordinates, but the right to centrality in terms of decision-making powers” (Huron 2018:48). Fælledernes kamp er derfor kampen for at blive central i beslutningsprocesser, der omhandler fælles ressourcer.

I den sammenhæng har den danske sociolog Bolette Møller Christensens (2000) lavet en genealogisk analyse af, hvordan Indre Nørrebro har opbygget en stærk, lokal, solidarisk og handlekraftig kultur og lokale institutioner, som er i overensstemmelse med fælledens principper. Omkring anlæggelsen af Nørrebroparken og Nørrebro Park Kvarterløft (som præsenteres i næste afsnit) var det netop Indre Nørrebros fællesskaber og solidariske sameksistens, der var retningsgivende for kvarterløftets arbejde. Tilblivelsesprocessen omkring Nørrebroparken skulle understøtte, at Ydre Nørrebro kunne undergå den transformation, Christensen beskriver som at gå fra et *lokalområde* til et *lokalsamfund* (Christensen 2000:86). Christensen definerer et lokalsamfund som, når områdets beboere opfatter sig og agerer som en del af et *skæbnefællesskab*, dvs. at man er afhængige af fælles, lokale ressourcer og accepterer en “gensidig afhængighed og henvisthed til hinanden” (Christensen 2000:87). Dette skæbnefællesskab forsøges underbygget gennem “udvikling af fællesskabsfølelse, opbygningen af lokale traditioner og “ritualer”, og [der søges] at fremme direkte interaktion mellem brugerne af det lokale område” (ibid:89). Christensen mener, at for at

et lokalområde kan blive til et solidarisk og handlekraftigt lokalsamfund, er der ud over et *socialt* skæbnefællesskab også behov for at opdyrke et *politisk* skæbnefællesskab. Det vil altså sige, at der udover en fællesskabsfølelse, også opbygges fælles, politiske institutioner, der kan regere det fælles. Det politiske skæbnefællesskab handler om en myndiggørelse (empowerment), hvor deltagerne identificerer sig med fællesskabets behov og løsningen af dets problemer og dermed gør bevidstheden om en fælles skæbne til en fælles handlekraft (ibid:89-90). Skæbnefællesskabet er altså både en frivillig regeringsform og subjektivering af og for dets medlemmer. En betingelse for, at dette kan ske, er, at der er en overensstemmelse mellem det politiske skæbnefællesskab og de politisk-administrative rammer, jf. det Huron kalder centralitet ift. beslutningskraft. For at skabe et politisk myndiggjort fællesskab, er det altså nødvendigt at skabe de indlejrede institutionelle sammenhænge (Christensen 2000:82). I disse institutionelle rammer kan deltagerne artikulere problemer, og rammerne kan understøtte, at deltagerne kan løse dem sammen. Ifølge Christensen er en forudsætning for, at de lokale tager ansvar for deres fælles bydel, at konflikter løses så tæt på de implicerede som muligt, og at beslutningskompetencen formaliseres: Hvad kan ordnes i hhv. arbejdsgrupper, styregrupper, lokaludvalg, Borgerrepræsentationen, hvad har national relevans, mv. Jo større lokalt beslutningsmandat og handlekraft, des større potentiel lokal ansvarliggørelse.

NØRREBROPARKEN OG BOLDBANEN

I 2018 igangsatte Københavns Borgerrepræsentation en screeningsproces omkring en ny kunstgræs-ottemandsfodboldbane på Nørrebro (på et areal på 3.800 m², svarende til ca. 6 % ud af parkens i alt 65.000 m²), som skulle placeres ved siden af parkens eksisterende fodboldbane. Bagtæppet var gentagende skyderier i 2017-18 i den såkaldte bandekrig. Mens bydelen var i

undtagelsestilstand fastholdt den lokale fodboldklub Nørrebro United (NBU) sin faste træning, selvom der blev skudt tæt på banerne. Foreningen fremstod derfor som et stærkt og inkluderende fællesskab for børn og unge, men den kunne ikke følge med efterspørgslen pga. pladsmangel med omkring 2000 medlemmer på to fodboldbaner. Blandt politikere var der ingen tvivl om, at det var vigtigt at understøtte gode betingelser for fritidsfællesskaber for børn, som levede i boligområder med bandekriminalitet. En ekstra fodboldbane havde længe været et ønske fra NBU og blev et oplagt og håndgribeligt politiske greb i en situation, hvor der efterspurges handlekraft fra Rådhuset. Banen blev vedtaget med 53 ud af 55 stemmer i borgerrepræsentationen men er endnu ikke anlagt. For parken er et af de sidste sammenhængende arealer i kvarteret, der ikke er udlagt til et defineret formål, og sagen er endt i Miljø- og fødevareklagenævnet. Fortalerne for banen mener, at den skaber muligheder at opdyrke varige og solidariske fællesskaber på tværs af Nørrebros beboere, mens modstandere mener, at en kunstgræsbane vil privilegere én dominerende, organiseret fællesskabsform over mange spontane.

Nørrebrøparkens eksisterende boldbane er hjemmebane for Nørrebro United, der siden sin grundlæggelse i 2008 har vokset sig til Danmarks største fodboldklub for børn (i 2019) og største klub for piger og kvinder (i 2020 og 2021) med omkring 2000 medlemmer. NBU var en udløber af kvarterløftet og opstod med en "vision [om] at skabe en bæredygtig forening, der er integrerende og dermed tiltrækker flerkulturelle og etnisk danske børn." (Nørrebro United 2008). Men faciliteterne er ikke fulgt med foreningens vækst, og banen i Nørrebrøparken er i dag sandsynligvis Danmarks mest benyttede fodboldbane. Dette skyldes bl.a. Nørrebros meget begrænsede udbud af fodboldbaner med 27.000 indbyggere per fodboldbane – i Københavns Kommune er der tilsvarende 2.461 indbyggere pr bane

(Københavns Kommune 2009). Baneplads har udviklet sig til en flaskehals, der begrænser Nørrebro Uniteds evne til at facilitere åbne børnefællesskaber på tværs af sociale skel. Foreningen har i 2018 300 børn på ventelisten (i sommeren 2022 er tallet oppe på 790), som manifesterer sig socialt skævt, fordi Nørrebros ressourcestærke familier opskriver deres børn på ventelisten år før holdene starter, og derfor bliver holdene fyldt, inden børn med mindre forældrestøtte i fritidslivet når at tilmelde sig.

Jeg vil i denne artikel fremstille sagen, som den har udfoldet sig fra min position i det lokale foreningsliv gennem mit engagement i Nørrebro United fra 2018 som projektleder og siden 2020 som erhvervs-ph.d.-studerende⁴. Jeg har derfor været meget tæt på sagen om banen, siden den begyndte i 2018. Ved at deltage i foreningens dagligdag har jeg i perioder fået daglige opdateringer, tilsendt links og facebooktråde; jeg har læst de politiske og forvaltningsmæssige indstillinger, gravet i policy-dokumenter, været medskribent på pressemeddelelser, rådgivet bestyrelsesmedlemmer, deltaget i politiske foretræder på Rådhuset, haft dialog med politikere, lokaludvalg, miljøfolk og naboer, for at se om der kunne findes en løsning, der gavtede både lokalsamfundet og foreningens mulighed for at tilbyde

kvarterets børn pladser i fodboldfællesskabet. Jeg har også studeret arkivmateriale fra Nørrebro Park Kvarterløft og parkens anlæggelse, interviewet nøglepersoner fra anlæggelsen og nøglepersoner fra konflikten i dag. I det følgende arkæologiske neddyk i Nørrebroparkens tilblivelse under Nørrebropark Kvarterløft, vil jeg vise, hvordan en lokalsamfundsforståelse, som overvejende er i overensstemmelse med den urbane fælleds principper, har været afgørende i parkens tilblivelse og dermed en afgørende betingelse, for hvordan sagen kommer til at udfolde sig.

Kontekst: Konfliktuel tilblivelse af en urban fælle

Nørrebroparken er resultatet af Nørrebro Park Kvarterløft, der forløb fra 2001-2007. Kvarterløftet arbejdede helhedsorienteret og fokuserede både på fysiske boligforbedringer, byrum, socioøkonomiske forhold, opdyrkningen af samlende kvarteridentitet, lokalsamfund og skæbnefællesskab. Området skiftede navn fra forvaltningsbetegnelsen Ydre Nørrebro Syd til Nørrebro Park Kvarter for symbolsk at understrege visionen om at løfte kvarteret "fra slidt randområde til at blive en del af byen" (Nørrebro Park Kvarterløft 2007:38). Ydre Nørrebro var dengang præget af et lavt, formelt borgerengagement: "eksemplificeret ved, at det er vanskeligt at skaffe folk til bestyrelser i børneinstitutioner og skoler, lokalråd, [og] lav deltagelse ved offentlige møder" (Nørrebro Park Kvarterløft 2007:38), hvilket indikerer et svagt socialt og politisk skæbnefællesskab, hvor beboerne ikke indtrådte centralt i forvaltningen af lokalsamfundets demokratiske institutioner. Kvarterløftet skulle skabe rammer for en lokalsamfundsudvikling med beboerfællesskaber i centrum med inspiration i den positive udvikling, som Indre Nørrebro havde oplevet i årtierne op til. Og samtidig for at undgå voldsomme konflikter og aktivistisk modstand, som der var mod de omfattende saneringer, Indre Nørrebro var udsat for i 80'erne (Ander-

4 Jeg arbejder aktionsforskningsorienteret med at udvikle og opbygge en tilgang og organisering af lokalsamfundsfodbold i den tætte by. I den sammenhæng beskæftiger jeg mig både med analyser af foreningsfællesskabers politiske situation, med organisering af støtteforhold blandt lokalsamfundsaktører for bedre at kunne understøtte børn og unge med støttebehovs deltagelse i fællesskaber og med udviklingen af nye tilgange til facilitetsudvikling og foreningsorganiseringer. Lokale konflikter, der udfolder sig som den i Nørrebroparken understøtter ikke foreningens mål om er at skabe: "en bæredygtig forening, der er integrerende og dermed tiltrækker flerkulturelle og etnisk danske børn" (nbunited.dk). Jeg går derfor til sagen fra en position, der minder om den Antonio Gramsci har kaldt den *organiske intellektuelle* (Gramsci 1972:184) ud fra et ønske om, at udvikle en tilgang, hvor lignende konfrontationer ikke opstår, men hvor foreningens formål indfries.

sen 2012:16). Kvarterløftet ville ændre på de lokale magtforhold og arbejdede struktureret med at ændre styrkeforholdet i den kapacitet-kommunikation-magt-blok, som havde skabt lavt lokalt engagement og stor modstand.

Kvarterløftet var en politisk beslutning om at arbejde med et bottom-up tilgang for at opbygge nogle lokale, sociale miljøer og kapaciteter på Ydre Nørrebro for at styrke kvarterets sameksistens. Kvarterløftets opgave var at understøtte beboerne i at udvikle et kollektivt engagement, og at beboerne sammen skulle definere og løfte deres kvarter ved at indgå i dets opdyrkning og forvaltning som fælles ressource. Kvarterløftsekretariatet understøttede beboernes engagement, fx gennem etableringen af en lokal styregruppe, som var med til at ansætte kvarterløftets projektleder og udarbejde en kvarterplan skrevet af borgerne i et væld af arbejdsgrupper. Sekretariatet understøttede realiseringen af beboernes visioner på byens mættede betingelser. Kvarterplanen taler om at skabe "bedre rammer omkring borgernes udfoldelse og dermed udvikle områdets lokale identitet og integration" og "at fremme gensidig respekt tillid og imødekommenhed – at udvikle kvarterets netværk" (Kvarterløft Nørrebro Park 2007). På mange måder fulgte kvarterplanens anbefalinger altså fælledens principper: ved at sætte fællesskabernes sameksistens helt centralt i lokalsamfundsudviklingsstrategien, opstod en omsorgsfuld og solidarisk opdyrkning af lokalt skæbnefællesskab og nogle institutionelle styrkeforhold, hvor lokale havde mere beslutningskraft. Projektlederen⁵ beskriver den helhedsorienterede forvaltningstilgang: "Jamen vi arbejdede sammen med alle dele af kommunen, med ideer om empowerment ude i området. Vi var decentrale og refererede til en styregruppe, som var sammensat lokalt af resourcepersoner fra lokalområdet, og så lokale embedsfolk". Projektlederen definerer Nørre-

bro Park Kvarter-tilgangen i modsætning til en myndighedstilgang, hvor problemer forsøges isoleret og varetaget gennem nålestiksoperationer, som ofte ikke har langsigtet kvalitet. I stedet blev problemerne set som sammenvævede med det øvrige liv. Derfor skulle lokalsamfundet kapacitetsopbygges til at yde omsorg for sine egne problemer.

Kvarterløftet ville skabe nye aktive sammenhænge mellem eksisterende levedygtige netværk og facilitere udviklingen af fælles lokale visioner, som kunne leve videre efter kvarterløftet (Lauesen 2006:5). Denne tilgang med forskellige, potentielt konfliktende fællesskabers sameksistens i centrum var gennemgående i udviklingen af Nørrebroparken. Lauesen, der som projektmedarbejder var med til at facilitere processen, beskriver den:

I begyndelsen var der flere hundrede, som deltog i møderne om Nørrebroparken, og hvad den skulle blive til. Det var en lang proces på flere år, inden man formulerede indholdet til arkitektkonkurrencen [...]. Der var to grundholdninger i begyndelsen. Nogle ville lave en grøn, rekreativ oasepark. Og så var der dem, der senere blev til Nørrebro United – de ville lave den til en aktivitetssportsplads.

Der var ønsker om to forskellige slags fælled på det samme areal: Rekreative åndehuller over for bevægelsesorienteret lokalsamfundsarbejde var altså også en kernespænding i parkens oprindelse. Disse interesseforskelle var i indbyrdes kamp igennem hele den lange anlægsproces, men der blev opdyrket en lokal institutionel kapacitet til at forvalte en dialog og konfliktløsning om disse, hvilket sikrede, at ingen af parterne fik lov at dominere den anden. Den lange proces blev løbende kvalificeret af sekretariatet, og beboernes program for stedet blev sendt i udbud i international arkitektkonkurrence med over 100 deltagere, hvor beboere var repræsenteret i bedømmelsesudvalget. Parken stod færdig d. 31.08.2007 som mangfoldigt og multifunktionelt samlingspunkt for

5 Jesper Langebæk, i dag kasserer i Nørrebro United og virksomhedsvejleder på min erhvervs-ph.d.

kvarterets beboere. Parken opstod ud af faciliteret dialog mellem interne modsætningsforhold. Plejen af disse spændinger er på en måde den grund, parken blev bygget på. Det politiske skæbnefællesskab og den empowermentorienterede tilgang til stedet blev konkret udmøntet i et parkråd, hvor beboerne regelmæssigt mødtes og vendte parkens forvaltning, konflikter og udvikling.

Interregnum: Nørrebroparken blev mættet med interesser

I slipstrømmen på kvarterløftets afslutning og sekretariatets nedlukning steg områdets attraktivitet som fælles ressource også i omverdenen. Kvarteret var gået fra afsondret til 'en del af byen'. Nørrebroparkens lokalsamfund blev et kommercielt trækplaster og tiltrak brugergrupper, som tidligere ikke ville have boet i kvarteret. Lokalområdet tiltrak nye butikker, nye mere velstående beboergrupper, nye interesser og nye fællesskaber. Lokalområdets mættethed steg og opnåede en større sammenhæng med det centrale København. De medfølgende boligprisstigninger gjorde området attraktivt ift. spekulation i det københavnske boligmarked. Nørrebropark Kvarters lokale institutioner blev svækkede med sekretariatets nedlukning og blev trukket ind i et styrkeforhold, hvor ydre magtfaktorer dominerede bydelens udvikling. Dette skubbede til sameksistensen, og Kvarterløftets styregruppes ambitioner om "at udvikle områdets identitet og integration" havde pludselig ikke så meget institutionel styrke bag sig. Nye lokale spændinger opstod.

Fem år efter anlæggelsen begyndte Metrobyggeriet, igangsat af Folketinget og Københavns Rådhus. Imens metrobyggeriet udtog store dele af den samlende fælles park fra det daglige liv i den syvårige anlægsperiode (2012-19), oplevede Ydre Nørrebro yderligere store boligprisstigninger og store beboerudskiftninger (Bypolitisk Organisering 2018). Naboer igangsatte bevægelsen Bevar Nørrebroparken, som modsvar til metrobyggeriet,

hvor lokale beboere førte retssager mod metroselskabet og Københavns Kommune, fordi de blev udsat for støjgener døgnet rundt, hvilket de oplevede, ikke blev taget seriøst. Metroselskabets manglende dialog med naboerne endte i et retsopgør, hvor naboerne fik medhold i deres klager og rekordstore erstatninger⁶. Kvarterløftets samlende institutioner som kulturelle markedsdage døde ud og parkrådet blev sat ud af kraft. Bandekonflikten satte hele kvarteret på den anden ende. Bandekonfliktens opblussen viste tydeligt, hvordan vilkårene var skævt fordelt i bydelen, men også at bydelen stadig sameksisterede (Kvist & Nielsen 2017). Metrobyggeriet sluttede i 2019, og bag byggepladsens indhegning åbenbares en stor græsplæne, hvor der i mellemtiden var planlagt en fodboldbane, uden lokal dialogproces. Kort efter parkens reetablering indtraf COVID-19 med social distancering og store individuelle behov for lokale grønne områder, hvilket gjorde kontakt i og på tværs af fællesskaber og smittekæder uønskelig. Store arealer var blevet udtaget af den fælles brug, lokale institutioner sat uden for indflydelse og boligmarkedets påvirkning på de lokale fællesskaber betingelser og sammensætning voksede. Disse begivenheder er centrale i at forklare, hvorfor reproduktionen af den fælles forvaltning af parken lider. Da Nørrebro Parkkvarter for alvor blev indlemmet i byens styrkeforhold, skete disse større strukturelle forandringer uden lokalsamfundets indflydelse. Svækkelserne af de konkrete fællesskaber, solidariteten på tværs og beboerinstitutionernes marginalisering har været med til at bære ved til konflikten omkring parken og svækket den lokale konfliktløsningskapacitet.

Situationen i dag: Parken genåbnes som fællessted for et opdelt kvarter

Efter syv år som indhegnet, støjende arbejdsplads for metrobyggeriet bliver Nørrebropar-

6 <https://www.berlingske.dk/samfund/naboer-til-metrobyggeriet-modtager-rekordhoej-erstatning-for-stoej>

ken genindtaget af lokalsamfundet, men styrkeforholdene er tippet gennem en lang periode, hvor ingen fælles, lokale institutioner har forvaltet området. Nørrebroparken er i dag blevet et rekreativt tilløbsstykke, som lokalområdet og københavnernes deles om. Parken er Nørrebros største sammenhængende parkareal på 6,5 ha, (Københavns Kommune 2004) Parken ligger i Danmarks tættest bebyggede postnummer: 2200 København N. På Nørrebro bor 19.650 beboere pr km² – dobbelt så mange som på Østerbro, og der er syv m² offentligt grønt areal pr indbygger i kvarteret, mod 39 m² i Indre By (Mit Nørrebro 2021). Med en befolkning med gennemsnitsalder på 30 år (Mit Nørrebro 2021) er der tryk på de sparsomme, rekreative udearealer⁷, og området omkring parken er blevet mættet med mange tilbud til unge og voksne mennesker fra hele byen med penge på lommen, som nyder godt af det grønne område: Her kan drikkes øl fra værtshuset Stefanshus' udendørsfadølsanlæg, specialøl fra Mikkellers udendørsfadølsanlæg, eller naturvin fra Steffi Graf. I den store, nyanlagte hundegård engageres hunde og -ejere på kryds og tværs. Den bemandede Flyverlegeplads er en af byens bedste og hyppigst benyttede og et mødested for småbørnsfamilier året rundt⁸. Parken er forbundet med Jægersborggade, som har opnået international opmærksomhed for den målrettede transformation fra en gade med massiv rockertilstedeværelse og hashsalg til et af byens mest besøgte minisamfund med alverdens specialbutikker og spisesteder, fx Grød⁹ eller den tidligere Michelin-restaurant Relæ. Alt dette har udviklet sig siden Kvarterløftet. I 2021 kårede TimeOut Magazine Nørrebro

til Verdens mest cool bydel¹⁰. Situationen og styrkeforholdene omkring Nørrebroparken har altså ændret sig markant.

Men bydelens atmosfære af mangfoldig coolness er ikke kun opnået gennem tjekket-hed og en restaurationsscene i verdensklasse. Nørrebro er stadig præget af stor diversitet i befolkningsgrupper og en stærk, solidarisk fællesskabstradition med rødder i i kvarterets historisk status som fattigt arbejder-, migrant- og venstrefløjsaktivistkvarter (Schmidt 2016). I Nørrebros almene boligområder omkring Nørrebroparken, der er dækket af den boligsociale helhedsplan Nørrebrobyggerne, er husstandsindkomsten pr. person ca. 165.000 kr. om året, hvilket er halvdelen af Københavns gennemsnitsindkomst (Landsbyggefondens 2020:4). Flere af Nørrebros udsatte boligområder figurerer på parallelsamfundslisterne. Fx er Mjølnerparken ved at blive omdannet, og 60 % af lejlighederne er blevet solgt til et privat udviklingselskab, mens flere andre boligområder er i risiko for at ende i samme situation¹¹. I disse områder vokser børn op uden de samme livs-udfoldelsesmuligheder som andre børn. Områderne har været forbundet med de gentagne og voldsomme bandeskyderier, som i 2017-18 satte bydelen på den anden ende, og igangsatte fakkeldemonstrationerne "Vi tager gaderne tilbage". Skyderierne havde voldsomme konsekvenser for især børn og unge i de udsatte boligområder, som pga. utrygheden blev holdt

7 <https://mitnorrebro.dk/noerrebro-i-tal/>

8 <https://ugeavisen.dk/noerrebro/artikel/hvor-tager-du-ungerne-hen-her-er-lege-professorens-top-3-p%C3%A5-n%C3%B8rrebro>

9 <https://www.vogue.com/article/jaegersborggade-copenhagen-guide-coolest-street?epik=dj0yJnU9QTU3ZkxxUkt4SDZ3SWJUX11JdDJVME4wT05EZjdpRWUmcD0wJm49WTlwV1VtVjNOc0RrUnN0bG5Ta-EJtdyZ0PUFBQUFBFR0hwR3Qw>

10 <https://edition.cnn.com/travel/article/time-out-coolest-neighborhoods-2021/index.html>

11 De almene boligområder har indført såkaldte skærpede fleksible kriterier for indflytning, som privilegerer folk med høje indtægter og rene straffeattester (jf. almenboligloven §60.1). Områderne er udsat for territorielt stigma (Fallov og Larsen 2018). Tilgangen til disse områder har skiftet, og er fra 00'erne blevet mere orienteret mod afviklingen af 'ghetto'-områder, og ansvaret for de sociale problemer pålægges den almene boligsektor. I 2006 indføres en opdeling mellem fysiske og sociale indsatser med en høj grad af fokus på at modarbejde segregation med fysiske omdannelser og beboerudskiftninger (Frandsen og Hansen 2020:16-17).

hjemme, uden for de fællesskaber, som traditionelt har kendetegnet bydelen, og de viste også, at betingelserne i kvarteret er ulige fordelt. Skyderierne rejste spørgsmålet om, hvordan man forvalter bydelens fælles ressourcer, så alle kan få plads i fællesskaber – også børn og unge med behov for støtte – i en bydel mættet med interessekonflikter og stigende ulighed. I den offentlige debat blev den lokale boldklub Nørrebro United det konkrete modbillede på segregeringen og repræsenterede et andet, mere kollektivt og solidarisk udviklingsspor for kvarteret.

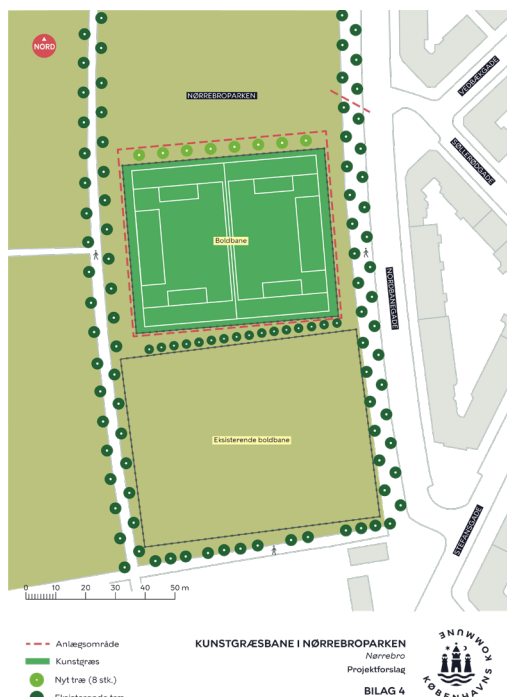
KONFLIKTEN OM BOLDBANEN

Under påvirkning af skyderierne beslutter politikerne at øge Nørrebros banekapacitet ved på budgetforhandlingerne at bevillige penge til endnu en boldbane i Nørrebroparken uden grundige forundersøgelser. Teknik- og Miljøudvalget bestiller et notat på placeringsmulighederne hos Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF). Politikerne ville understøtte Nørrebro

Uniteds frivillige fællesskaber for kvarterets børn og unge, hvilket længe har været efterspurg i lokalområdet. Men beslutningen møder lokal modstand blandt en gruppe naboer og initiativet Bevar Nørrebroparken (som har samlet 3060 underskrifter mod den planlagte boldbane), og Nørrebro Lokaludvalg udtrykker bekymring over den konkrete placering. Politikernes beslutning rammesætter sagen, som jeg vil udfolde på med empiriske nedslag i de tre spændingspunkter: forvaltningens tekniske behandling af sagen, den offentlige meningsdannelse i pressen og til sidst, hvordan en lokal konflikt udfolder sig i kommentarsporerne på Facebook.

Spændingspunkt: Teknisk forvaltning

Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) screener på baggrund af den politiske beslutning seks placeringer på Nørrebro. Forvaltningen samler en række planer, miljømæssige og tekniske perspektiver – og afskriver på den bag-

Københavns Kommunes illustration af placering af 8:8-bane i Nørrebroparken.

2. Nuuks Plads

(Byggeplads i den grønne kile til metro på Nuuks Plads)

Forslag fra Nørrebro United

Nørrebro Uniteds forslag til alternativ placering på Nuuks Plads.

grund alle seks foreslåede placeringer. Ingen af dem er umiddelbart teknisk mulige. De er alle mættede med infrastruktur, regulativer, udviklingsplaner og ejerskabsforhold, som gør dem uegnede til foreningsorganiseret fritidsliv. I det følgende vil jeg følge en alternativ placering ved Nuuks Plads, som både bliver anbefalet af Nørrebro United og Nørrebro Lokaludvalg, men bliver afvist af forvaltningen. Nedenfor findes uddrag af forvaltningens betænkninger omkring området (KFF2017):

2. Nuuks Plads (Byggeplads i den grønne kile til metro på Nuuks Plads)

På placeringen i den grønne cykelrute, som i dag er byggeplads for metrobyggeriet på Nuuks Plads er der igangsat en reetablering efter metrobyggeriet, hvor anlægsarbejdet er igangsat. Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer det som vanskeligt at ændre på projektet på nuværende tidspunkt. Dette projekt indeholder en rund asfalteret boldbane. Der er ingen lokalplan eller fredning på arealet. [...]

Tilkendegivelse fra Nørrebro Lokaludvalg

Placeringen på Nuuks Plads er Lokaludvalgets foretrukne, da arealet ikke tidligere har været grønt samt at beliggenheden på Indre Nørrebro er fordelagtig for brugerne. Lokaludvalget understreger dog, at nærheden til boliger er problematisk på grund af støj- og lysgener samt, at beboerne i området ser frem til at arealet reetableres som grønt og rekreativt areal, da det generelt mangler i området.

Tilkendegivelse fra Nørrebro United:

Placeringen er Nørrebro Uniteds foretrukne, fordi området ligger centralt på Nørrebro i forhold til udsatte boligområder ved Hans Tavsens Gade og Blågårdsgade, Nørrebro Park Skole og metrostationen på Nuuks Plads.

På trods af, at der mangler en lokalplan, som forvaltningen kan forholde sig til, afviser TMF placeringen af fodboldbanen på Nuuks Plads med den begrundelse, at placeringen er vanskelig at udføre. I stedet anlægger de en planlagt

basketbane (som ved sin færdiggørelse i øvrigt kom i offentlig gabestok, pga. at dens formgivning åbenlyst ikke er skabt i dialog med brugerne). TMF benytter sin tekniske kapacitet og mulighed for at opføre banen til at underprioritere kommunikation med de lokale aktører, hvorved disses beslutningsmagt fjernes.

Politikerne vælger i overensstemmelse med Rådhusets budgetbeslutning, trods forvaltningens afvisning af alle seks placeringer, at arbejde videre med placeringen af boldbanen i Nørrebroparken i forlængelse af Nørrebro Uniteds eksisterende bane. Dette trods et notat fra Kultur- og Fritidsforvaltningen, der trækker på andre forvaltningsprincipper, og som etablerer andre styrkeforhold, hvor dialogen vægtes højere:

Derudover ligger der en udfordring i, at reetableringen af parken har været genstand for en proces med omfattende borgerinddragelse i et kvarterløftprojekt. Planen for reetableringens karakter er udarbejdet på baggrund af borgerprocessen. Det skal i en planlægningsfase afdækkes, hvilke udfordringer og eventuel lokal interesse, der kan være ved at ændre parkens udformning. (KFF 2017).

Banen besluttet trods lokal modstand placeret i Nørrebroparken, dog foreslår medlemmer af lokaludvalget, som er modstandere af placeringen, et kompromis, hvor banen enten bygges sammen med det eksisterende boldbur (dermed flyttes banen cirka 6 meter), som en udvidelse eller lægges i den modsatte ende af parken, hvor kommunen har etableret en stor hundegård. Begge dele vil friholde større dele af den åbne græsplæne, som lokaludvalget og naboerne er glade for. Til dette svarer TMF:

En ny placering ville kræve en ny politisk proces, nye geotekniske undersøgelser, miljøundersøgelser og omprioriteringer vil forsinke processen 1,5-2 år. Derudover er placeringen tænkt sammen med en skybrudsløsning – ved at flytte placeringen, mister man denne synergi. En alternativ placering mod nord i parken vil placere anlægget oven på metrolinjeføringen og kræve ekstra for-

sigtighed. Der er altså en masse udgifter forbundet med en omplacering. (TMF Notat af 27.11.2018)

Oplistninger af “en masse” uforudsigelighed, besværlighed og teknisk mættethed bliver brugt som argumenter for at disponere mod lokale interesser og modstand, hvilket fjerner lokal beslutningsmagt og bryder med fælledens principper om at lade brugerne få indflydelse i de institutioner, der forvalter den fælles ressource. Styrkeforholdet nedprioriterer lokale løsninger og dialog omkring alternativer. På den baggrund trækker lokaludvalget sig fra dialogprocessen, fordi de ikke oplever at have alternative placeringsmuligheder at facilitere en dialog omkring. Politikerne følger TMFs indstilling og beslutter – uden åben, offentlig borgerhøringsproces – at placere en 8-mandsbane i Nørrebroparken efter at konsultere Nørrebro United, som bliver forelagt denne, som den eneste mulige placering.

Det er et klart spændingspunkt og en tvivlsom praksis, at forvaltningen varetager tekniske kapaciteter som bydækkende skybrudsplaner, metroens underjordiske infrastruktur mm., før dialog med lokale fællesskaber. Disse dispositioner er med til at mætte og fastlåse stederne, og forvaltningens tekniske hensyn vægtes før værdimæssige og fællesskabsorienterede diskussioner om stedet. Dette efterlader meget begrænset rum for lokale fællesskaber og lokal dialog, for der er ingen mulighed for at give eller tage plads. Derfor bliver den inddragelsesproces, som lokaludvalget skulle have forestået, ikke til noget, og lokale aktører har ikke mulighed for at udtrykke sig eller få indflydelse på Nørrebroparken. Dette sætter gang i en lokal diskussion om, hvordan beslutninger om Nørrebroparken skal træffes, hvem der planlægges for og hvilke værdirationaler, der skal forme byens udvikling. På baggrund af en planlægning, hvor mange stemmer holdes uden for diskussionen, opstår altså en debat om, hvem der må sidde med ved bordet, men samtidig også en diskussion om, hvilket styrkeforhold, hvil-

ke magtmekanismer, værdier og principper, de fælles steder skal forvaltes ud fra. Forvaltningens manglende håndtering af spændingerne i lokalsamfundet kommer til at trigge en lokal konflikt om mange af de ting, som ikke fik plads i forvaltningens overvejelser.

Spændingspunkt: Offentlig meningsdannelse

Nørrebroparken og boldbanen har fyldt meget i Nørrebros to lokalavisers spalter, og sagen har haft bred, lokal interesse. Sagen er, som artiklen hidtil har vist, kompleks, men i debatsektionerne optegnes konflikten klar og binær: enten er man for eller imod banen. Særligt naboerne problematiserer forvaltningens tekniske dispositioner, deres vidensgrundlag, begrundelserne for placeringen og det demokratiske underskud. Der udspiller sig en partsopdelt fronetisk polemik i avisernes debatspor. I et læserbrev med titlen “Nyt boldbur er et tab for alle, der ikke spiller fodbold” udtrykker en nabo bekymring for, at folk, der ikke spiller fodbold i Nørrebro United, fortrænges fra parken og stiller principielle spørgsmål om kvarterets udvikling og styrkeforhold:

Stik mod normale, demokratiske principper, har [politikerne] kun haft dialog med boldklubben. Tilhængere af den eksisterende park og de fredede, grønne m² undrer sig. Hvad er meningen med udvidelsen? Skal den unge fodboldklub vokse sig til en kæmpe forening på bekostning af lokale borgers grønne åndehul? Skal alle fælles m² pr. automatik tildeles fodbold? Hvor skal vi andre opholde os? Mit Nørrebrohjerter græder for vores grønne område. Tillykke til Nørrebro United for at overtage verdensherredømmet. R.I.P til vores skønne, fredede park. (Abel 2020).

Flere naboer udtrykker frustration over eksklusion af deres stemmer i planlægningsprocessen og ser NBU som et dominerende fællesskab, der skævvrider demokratiet. De føler sig marginale i beslutningsprocessen – og de er bekymrede for, at parkens tilgængelighed for spontane fællesskabsdannelse fortrænges af et

rammesat fællesskab. De fremskriver parken som grønt åndehul og som en truet fælledd.

I et debatindlæg udtrykker Nørrebro United ærgrelse over, at konflikten går ud over børns mulighed for at spille fodbold, over boldbanens dårlige omdømme, at banen forsøges stoppet og at klubben fremstilles egoistisk, når foreningen efter egen opfattelse kæmper for, at alle kan indgå i et fællesskab:

Vi er rigtig kede af, at den kommende bane har fået så negativt et omdømme [...] Nørrebro Uniteds motto er 'lokal og social', fordi det vigtigste for os er, at alle børn, uanset baggrund og forældreressourcer, kan få et tilbud om et godt og stærkt fællesskab. Vores formål er at skabe en forening, der binder folk sammen på tværs af sociale skel, køn, alder, kultur og så videre. Vi mener, at børn har ret til et fritidsliv understøttet af dedikerede, lokale frivillige. Vi mener, at vi har en pligt til at skabe rammer, hvor børn kan mødes i sunde fællesskaber på tværs, uden for institutionslivet og ude i byens rum. (Nørrebro United 2021).

Nørrebro United forsvarer sig mod kritik og ser sig selv som en inkluderende, foreningsbaseret fælledd. Internt i Nørrebro United snakkes der om, at naboernes tilsyneladende varetægelse af en universel værdi om grønne områder ikke gælder på samme måde i fx Mimersparken eller andre grønne områder, hvor naboerne i stedet foreslår banen placeret. Der gøres grin med, at naboerne appellerer til biodiversitet og bæredygtighed, fordi græsset i parken er svedent, fyldt med cigaretskodder og kapsler og meget lav biodiversitet. I klubben opleves det, som en anvendelse af et abstrakt værdisystem til at fremme naboernes egen konkrete, stedbundne sag, uafhængigt af de lokale sammenhænge. Socialdemokratiets politiske ordfører på Rådhuset læser også naboernes kritik som udtryk for en bredere, beklagelig tendens. I et debatindlæg i Politiken kalder han naboerne *friværdisocialister*. Han fremhæver, hvordan de forsvarer deres privilegerede positioner bag tilsyneladende universelle kampe for miljø, grønne åndehuller og det gode byliv:

I MINE 12 ÅR i Københavns Borgerrepræsentation har jeg set friværdisocialismen vinde mere og mere frem. Den er kendetegnet ved en velmenende modstand mod byens udvikling. [...] Det er, når nogle af naboerne til Nørrebroparken modsætter sig en fodboldbane i parken, fordi de synes, det larmer, når børn spiller fodbold, og de vil have et sted at sidde og drikke deres hvidvin de fem aftener om året, hvor solen skinner i Danmark. For tænk, hvis der skulle spilles bold lige op af friværddien (Jensen i Politiken 8.11.2021).

Naboerne har appelleret til Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet, fordi de mener, de er nødt til at sikre, at brede interesser i Nørrebroparken ikke trumfes af uigenemtænkte magthaverbeslutninger, som privilegerer nogle grupper ift. andre. Dette gør den politiske ordfører særligt vred, fordi han oplever, at de tager det demokratiske flertal og bydelens udsatte børn som gidsler for at bevare deres privilegerede adgang til grønne områder ved at appellere til nationale myndigheder, på et grundlag, han mener, er svagt. Dette udtrykker han i dette opslag på sin facebookside:

Jeg er SÅ rasende! ☹ Det her viser med al tydelighed, hvordan en lille gruppe særinteresser forsøger at ødelægge fællesskabet for de mange. På Nørrebro bor vi 80.000 mennesker, mange af dem er børn og unge. I dag må de deles om to små 7-mandsbaner og én enkelt 11-mandsbane, når de skal spille fodbold. Rigtig mange må nøjes med at stå på venteliste. Derfor har et bredt politisk flertal (53 for, 2 imod) på Rådhuset besluttet, at der skal laves en ny bane på en del af den græsplæne i Nørrebroparken, som I kan se bag mig. (En kunstgræsbane som selvsagt skal være miljøvenlig og uden brug af gummigranulat). Men nu har Danmarks Naturfredningsforening så klaget over banen, og derfor kan den ikke anlægges. For som de siger er sagen "principiel". Jeg FATTER det ikke! Og jeg har virkelig prøvet at forklare Danmarks Naturfredningsforening om, at det er den forkerte kamp at tage.

Ordførerens raseri udløses af, at den indsendte klage fra Danmarks Naturfredningsforening (DN) og Friluftsrådet løfter sagen op på na-

tionalt niveau og derfor har opsættende virkning på opførelsen af banen. Det resulterer i, at banens fremtid er uvis, og anlægget som minimum forsinkes de 6-24 måneder, som er behandlingstiden på en klagesag. Beslutningstagningen forskubbes igen længere væk fra lokalsamfundet og nu også kommunalpolitikkerne, som heller ikke længere er centrale i beslutningsprocessen. Når sagen betragtes som principiel bliver den løftet ud af lokale sammenhænge og sagens konkrete betingelser bliver usynlige.

Sagen om Nørrebroparkens arealanvendelse rekontekstualiseres på et abstrakt og principielt, værdimæssigt niveau, hvor de konkrete rumlige forhold og tekniske betingelser abstraheres og sættes ind i forskellige universelle værdiregimer. Forskellige agonistiske modstandsstrategier begynder at tegne sig og fronterne trækkes op mellem forskellige vi'er.

Meningsdannerne udtrykker sig som repræsentanter for almenvellet i lokalsamfundet, og den konkrete situation bliver til at spørge om retten til at leve forskelligt. Den konkrete sag bliver gjort til eksempel på modstanderens magtmisbrug og privilegerede indflydelse, og kampen handler om at gøre op med en underkastelse og understøtte mere åbne fællesskaber og retten til forskellige måder at være på. Parterne rammesætter konflikten i forskellige sammenhænge og kommer med partsindlæg, hvor de forsvare hvert sit fællesskab, mens lokalsamfundets praktiske sameksistens negligeres. Kritikkerne forbindes til større samfundsmæssige kampe, som fx Amager Fælled eller privilegieblindhed. Der artikuleres grundlæggende, værdimæssige diskussioner om lokalsamfundets udvikling, byen som betingelse, det fælles' fremtid og der peges på væsentlige spændingspunkter. Debattørerne diskuterer rumlige betingelser for 'hvem vi er' som fællesskab, og hvem vi skal være i fremtiden. Aktørerne bruger kræfter på at dokumentere og afsløre, at der teknisk set ikke er hold i de andres bekymringer, men fra et analytisk synspunkt er det tydeligt, at sa-

gen i parken samler mange vigtige bekymringer og artikulerer en mættethed af bekymringer for kvarterets udvikling og sameksistens, som det fra et fronetisk perspektiv vil være god ræson at tage meget alvorligt, at dele og tilgå solidarisk.

Trods tydelige fortegninger af sagen og de positioner, debattørerne er uenige i, fremlægges valide argumenter, men disse spørgsmål får aldrig lov at udspille sig i en dialogisk institutionel ramme, hvor de kan få indflydelse på beslutningstagningen, som fx under Kvarterløftet. De situerede vidensformer bliver ikke taget ind i beslutningsrummet og bliver ikke konfronteret med deres partsperspektiv. Det er problematisk, at ingen instituerende ramme samler perspektiverne og forholder dem det lokale skæbnefællesskab. Ingen føler ansvar for debattens ramme, tager ansvar for en fronetisk dialogproces eller konkretiserer og kvalificerer perspektiverne i forhold til sameksistensen. Der udfolder sig nu et styrkeforhold, hvor dialog og teknisk kapacitet træder i baggrunden. Konfrontationen er blevet til en kamp, hvor det handler om at besejre modstanderen med magtfulde argumenter og påkaldelse af magtfulde institutionelle rammer. I løbet af dette forløb på over 3 år er repræsentanterne aldrig mødtes fysisk eller indgået i en faciliteret dialog om konflikten. Den har i stedet udspillet sig endnu mere polariseret og algoritme-medieret i forskellige facebook-kommentarspor.

Spændingspunkt: Medieret social konflikt

I et kommentarspor på lokalavisen Nørrebro-LIVs facebookside med 167 kommentarer, på bagkant af en demonstration med 24 deltagere arrangeret af "Bevar Nørrebroparken" i forbindelse med kommunalvalgkampen i november 2021, går bølgerne rigtig højt¹²:

12 I det følgende bruges anonymiserede citater fra debatten, struktureret efter konfliktens standpunkter op over for hinanden som hhv. for og imod boldbanen. Det kan virke som selvbekræftende, at jeg reproducerer den binære opdeling, men opdelingen står også skarpt i

Banneret “Ja til åben demokratisk park - nej til lukkede boldbure!!” er hentet fra Facebook-siden Bevar Nørrebroparken.

“Bevar Nørrebroparken” er hentet fra Facebook-siden Bevar Nørrebroparken.

Eget fotografi af graffiti ”Mere natur, mindre boldbur!!”

En beboer, der bakker op om fodboldbanen, udtrykker skepsis over for, om demonstranterne repræsenterer så mange, som de giver udtryk for: “Imens der stod en håndfuld demonstranter, motionerede over hundrede af kvarterets unge. Ligesom de gør uge efter uge året rundt i al slags vejr. Og der er tilmed en lang venteliste [...] Nørrebroparken er jo tilmed tom efter mørkets frembrud fra september til maj,

tråden. Det er på en måde ikke særligt for denne sag, at kommentarspor har tendens til at polarisere, men fordi debattørerne bor inden for fire km², får kommentarerne tydelige betydninger ude i lokalsamfundet med graffiti, bannere og livlig diskussion, og det viser at facebookkommentar-infrastrukturen skaber anderledes debatter end velfacilerede dialogmøder.

undtagen i fodboldburet. Bortset fra hashsalget selvfølgelig. Jeg vil vove den påstand, at buret faktisk også er tryghedsskabende.”

Hertil svarer en beboer imod banen: “fodboldburet står tomt om sommeren, hvor NBU holder lukket. Tænker i øvrigt, det er risikabelt at trække “udsatte børn og unge” til et område, der er så voldsomt hærget af stofhandel, som du beskriver det. De vil være lette ofre i kløerne på de hårdkogte dealere.” Til en anden, der mener, at en boldbane er i lokalsamfundets interesse, svarer hun: “Nej, det er en gruppe fodboldspillende børn, der får glæde af en annektering af yderligere 3.800 fredede, grønne m² i byens mindst begrønnede bydel. Alle vi andre – inklusive ikke-fodboldspillende børn,

får bare en sortere bydel. Jeg er klar over, at I kun interesserer jer for jeres fodboldvenner, men det er ikke i almenvællets interesse”

Parterne bruger deres kræfter på at underminere hinandens positioner og kvaliteten af de fællede, de forsvarer. Der opsøges ikke dialog, men der bruges mange kræfter på at understrege de øvrige aktørers (skadelige) særinteresser ift. ens egne (almene) interesser. En banefortaler forbinder den selvorganiserede brug af parken med respektløs larm, vindrikkeri og affald:

Jeg kunne også have nævnt de hundreder af mennesker, som efterlader deres affald og brænder græsset af med deres engangsgriller eller de som sætter sig med en Soundbox og underholder alle naboer i 200 meters afstand til langt ud på natten. Jeg valgte den med hvidvinen, fordi den var mest positiv ☺. Du undrer dig over, at så mange arbejder på at nedlægge et grønt område ... Man kunne også vende den om, og undre sig over, at 3000 mennesker forsøger at ødelægge parken for alle os andre, og vi kunne undre os over, at I ikke respekterer den demokratiske beslutning, der er foretaget i vores demokratiske forum [borgerrepræsentationen], du selv stiller op til.

En banemodstander har boykottet Nørrebro United, som hun mener, er villige til at skade lokalsamfundet:

Jeg har valgt ikke at skrive min datter op i Nørrebro United, da det har eskaleret sig til en middelklasse forening [...], der har tilranet sig eneret til samtlige grønne hjørner på Nørrebro, som mener, at fodbold er en monopolsport og at der ikke eksisterer andre idræts- og fritidsinteresser på Nørrebro. Det er simpelthen så tykhovedet og ensopret en dialog, når vi er 79.000 personer på Nørrebro, der behøver denne park for at kunne ha' adgang til lidt grønt og rekreative aktiviteter. Derudover så synes jeg, at det er moralsk uforvarsomt, at man som forældre lærer sine børn, at det er ok at fælde et dusin store voksne træer og forgifte omgivne, planter, dyr, grundvand for at kunne spille fodbold. Lysene dræber alle bier og andre insekter tilmed. Der er simpelthen kriminalitet mod menneskeheden. Det er fair nok, hvis I forældre i Nørrebro United kan se jer selv

i spejlet og sige, at det er ok så grådigt at tilrane sig spilleplads til jeres børn, at I er villige til at kompromittere andres velbefindende.

En anden istemmer: “åh, jeg er så enig! Mig, mig, mig, mine børn, deres fodboldvenner og skide være med alle de 1.000-vis af andre (udsatte børn og unge), der ikke spiller fodbold. Egoisme på højeste plan, og de stopper ikke, før det ikke er flere grønne m² at æde ♥”.

Både den grønne rekreation og foreningsidrætten bliver kontekstualiseret som trusler imod sameksistensen. Begge grupper gør den anden til eksponent for fælledens tragedie. Konflikten får en dæmoniserende karakter, og uenigheden bliver læst som aktive angreb på parterens egne fremlagte værdier. En modstander skriver til en fortaler:

Vi er et rungende flertal af beboere på Nørrebro, som holder af vores park, om du som enkelt mand synes, det er ok at forgifte lungerne med plastik og os fra biler, skal du være mere end velkommen til at flytte til en giftig storby. Synes det er ok at forurene grundvand, så flyt til et sted hen og drik forurennet vand. Synes det er ok, at et mindretal middelklassefamilier, hvor ikke engang halvdelen bor i området hersker over flertallet, så flyt et andet sted hen, hvor de har diktatur. I DK har vi demokrati. Stævnerne i boldklubben bidrager til svineri, skrald, larm, trafik og afføring over hele parken, så det kan du snildt tilskrive boldklubben. Den eneste joke er dig og din fascisme.

Banefortaleren svarer igen: “Parken, som den var før nybyggeriet, var langt fra, hvad der er der nu. Selv med din elskede græsplæne. Kæmp for den. Det fint. Du ved stadig ikke, hvad fascisme er. Men du ville passe godt ind i deres rækker.”

Det er tydeligt, at den konkrete planlægningssag mobiliserer en kamp om ‘hvem vi er’. Begge grupper fremskriver sagen, så den anden part bliver en trussel imod lokalsamfundets fælles bedste. Det er umiddelbart svært at forstå, at konflikten udelukkende skulle dreje sig om vægtningen mellem to forskellige former for friluftrekreation på under 0,4 ha. i en park

på 6,5 ha. Den relativt lille sag fungerer som en megafon for bekymringer for lokalsamfundsudviklingen – mellem en byudvikling, der fortrænger alle udsatte, over for en byudvikling, der fjerner alle grønne åndehuller. I kampens hede tage parterne ikke højde for den konkrete institutionelle ramme, konflikten foregår i. I stedet for at samarbejde for at opbygge institutioner til at forvalte et mangfoldigt ‘vi’s forskellige interesser mod et fælles bedste, opstår et fjendtligt os-dem-forhold, hvor positionerne søger at dominere hinanden. De formår ikke at løfte blikket for med Foucaults ord se *magtforholdenes økonomi* og fokusere på “hovedfjenden”, som handler om, at ingen af parterne eller nogen lokal institution eller fællesskab har væsentlig indflydelse på lokalsamfundets overordnede udvikling, og derfor bliver magtkampen omkring den lille firkant så ophedet.

Der tegnes et brud i lokalsamfundet, som en banemodstander (meget vittigt) kalder *Nørrebro Divided*. Debattørerne er på mange måder bevidste om de negative konsekvenser på sameksistensen og at deres gensidige afhængighed gennem lokalsamfundet manifesterer sig i et negativt skæbnefællesskab, men de placerer ansvaret hos den anden, som tilskrives anomiske træk (og med fascismeanklagerne nærmest decideret ondskab). Ostrom skriver: “In some settings, however, rampant opportunistic behavior severely limits what can be done jointly without major investments in monitoring and sanctioning arrangements.” (Ostrom 1990:36). Samtidig er der en kæmpe mangel i debatten og dens artikulation af bekymringer. Uden en omsorgsfuld facilitering af dialog er det sjældent, at de stemmer, som italesættes som udsatte, indgår aktivt. Manglen af en lokalsamfundsinstitution, som kan gribe ind og forsvare et mangfoldigt ‘vi’ og dets lokalsamfund bliver tydelig.

Sværere institutionelle betingelser for opdyrkning af fælledejer?

Diskussionen om det fælles bedste og ‘hvem vi er’ som lokalsamfund, som var central un-

der kvarterløftet, er det i høj grad igen efter en længere periode, hvor beslutningstagningsprocesserne har været uden for lokalsamfundets fællesskabers domæne. Lokalsamfundets ressourcer bliver i højere grad forvaltet af offentlige myndigheder og markeds kræfter. Men fraværet af institutionel ramme for dialog gør, at lokalsamfundets kræfter ikke rettes mod det magtforhold, som gør, at beslutninger ikke træffes lokalt, men i stedet dirigeres imod umiddelbare modstandere. I stedet for at arbejde for ikke at blive regeret sådan, at lokalsamfundsfællesskaber bliver marginale i beslutningsprocesser, flytter fokus over på, at andre grupper angiveligt privilegeres.

Forvaltningen af Nørrebroparken har været u hensigtsmæssig for lokalområdets sameksistens og opdyrkningen af solidaritet og handlekraft i civilsamfundet. De samlende fællesskaber og forvaltende civile institutioner, som Kvarterløftet understøttede i forbindelse med dannelsen af parken, er svækkede, og der er langt til en fælles forståelse af, hvordan stedet bør forvaltes. Konflikten fremstår lokal, men kan, som den er rammesat, ikke løses lokalt. Manglen på fælles infrastruktur og fælles forståelsesrammer gør, at frustrationen udtrykkes mellem lokale parter frem for mod den større sammenhæng, konflikten er indlejret i. Ved at rammesætte problemet i en styrkeforholdsblok, hvor forvaltningens tekniske kompetence styrer fra Rådhuset, opstår store komplikationer og en konflikt, hvor forskellige aktører kritiserer hinanden for at være usolidariske forvaltere af en delt fælled.

Sammenholdet i lokalområdet lider, naboerne er bange for at miste deres åndehul, borgerrepræsentanterne er uden handlekraft, og der er nu knap 800 børn og unge på ventelisten. Nørrebro, Nørrebro Uniteds ry og selvforståelse har lidt et stort knæk, og der er en polariseret stemning i lokalsamfundet¹³.

13 Både Corona og Facebooks boble-understøttende format har medvirket til at polarisere og eskalere kon-

I konfliktperioden fra 2018 til sommer 2022 er gennemsnitskvaradratmeterprisen på en ejerlejlighed i København steget fra 39.000 til 52.430 kr.¹⁴, udsatte beboere er blevet tvangsflyttet fra Mjølnerparken, samtidig er der fortættet med dyre, private udlejningslejligheder lige på den anden side af Hillerødgade og Mimersparkens grønne områder er blevet omdannet til byggeplads, men fællesskaberne styrkes ikke. Mens den lokale dialog er gået i stå, udøves en masse indflydelse, hvor magtforholdene ikke er lokalt forankret. Umiddelbart er det en sag, hvor lokale fællede og omsorgsfulde fællesskaber taber. Nørrebroparken er en central, kollektiv ressource i mange sammenhænge både som grønt område og ift. at forbinde Nørrebros børn og unge gennem fodbold. Hurons tre principper for bæredygtige fællede er ikke overholdt: Den delte ressource er der, men de institutioner, der skal forvalte ressourcen, får ikke institueret kapacitet til at løse spændingerne omkring ressourcen, og beboerne har ingen rolle i institutionernes beslutninger. Den begrænsede lokale indflydelse på beslutningen gør, at selv mindre tekniske justeringer eller kompromisforslag, som kunne have begrænset den lokale konflikts omfang, ikke implementeres i beslutningen. Fraværet af lokalt ansvar for konfliktløsningen understøtter et fravær af ansvar for proportionaliteten hos parterne i konflikten. Fraværet af lokal myndighed skubber til mobiliseringen og eskaleringen af konflikten på en måde, der udfordrer både lokalsamfundet og de beslutningsstrukturer, som politikerne gerne så problemet løst indenfor. Samtidig artikuleres og forvrænges grundlæggende bekymringer, som beboerne ingen indflydelse har

på forvaltningen af. Konflikten svækker altså lokalsamfundets solidaritet og handlekraft. Der rejses mange gode fronetiske kritikker fra beboerne, men de får ingen plads i stedets forvaltning. Fronesis' praktiske visdom med blik for det fælles bedste er altså marginal i processen.

Konflikten omkring Nørrebroparken tegner tendenser til, at teknisk og business-as-usual forvaltning af byens fællesområder skader lokalsamfundet og peger i en uoverskuelig retning. Konflikten kalder på, at aktører på alle niveauer begynder at tage fælles ansvar for, hvordan man etablerer handlekraftige, lokale skæbnefællesskaber, hvor urbane fællede opdyrkes og tilgængeliggøres for flere for at opnå mere solidarisk sameksistens. Sagen bekræfter på en måde, at arbejdet omkring Nørrebroparkens tilblivelse minder om det arbejde, der skal til, for at løse de konflikter, som opstår omkring den i dag; at afmægtiggørelsen af det lokale er en væsentlig del af problemet og at løsningen er endnu mere vidtrækkende og løbende, lokal demokratisk involvering i udviklingen. Forståelse af betingelserne for sameksistensen og engagement i opdyrkningen af skæbnefællesskabet omkring Nørrebroparken er en forudsætning for faciliteringen af den gode udvikling for alle i så mættet en bydel. Denne tilgang vil givetvis kunne reorientere mange spændinger i lokalsamfundet, både på Nørrebro og andre steder i den mættede by, og måske samtidig bremse udgrænsende strukturer, som i dag overser fællede, dominerer fællesskaber og privilegerer nogle måder at leve på, mens andre fortrænges.

Ved at sætte aktørerne i rum sammen, vil der være mulighed for at udvikle ansvarlige løsninger, som tager højde for deres respektive bekymringer, hvor fællede forstærker hinanden og deres sameksistensen. Ift. den konkrete sag, hvorfor kan man ikke udvikle en mere åben, kunstgræsbane, som kan bruges til mere end fodbold, og som er omgivet af mere biodivers natur? Hvordan kan man udvikle et område, så marginaliserede grupper ikke helt

flikten til en perfekt storm, men de viser, hvad der sker, når fællesskaber ikke forpligtes og når folk ikke mødes. Afstanden svækker evnen til konfliktløsning og fraværet af møder svækker følelsen af skæbnefællesskab med folk, der ikke har præcist samme interesse som en selv.

14 <https://www.boliga.dk/boligpriser/resultater?area=80001&type=1&data=0>

lades i stikken? Ved at arbejde både situeret, teknisk, fællesskabsorienteret, værdimæssigt, dialogisk og åbent vil der være muligheder for at udvikle omsorgsfulde løsninger, som kan styrke lokalsamfundet og give plads til flere forskellige måder at leve på omkring Nørrebroparken.

Opdyrkning af nye fællede på byens betingelser

For Nørrebro United har sagen været dyre lærepeng. Konflikten har gjort, at Nørrebro United har anlagt et nyt perspektiv og en ny retning på, hvordan foreningen indgår i lokalsamfundet med stor opmærksomhed på mættethed, de rumlige betingelser for sameksistens, mangfoldigheden i fællede og på hvordan foreningen tager og giver plads. Nørrebro United har udviklet en ny, rumlig organiseringspraksis kaldet *Baggårdsbold*. Her er foreningen bl.a. begyndt at anvende de ofte underbenyttede og nedslidte boldbure, som foreningen har lokaliseret 30-40 af på Nørrebro alene. Her er Nørrebro United begyndt at organisere fodbolden på byens mættede betingelser med fokus på eksisterende fællesskaber og potentielle konflikter i stedet for at kæmpe om yderligere grønne arealer mættet med interesser.

Ved at opdyrke forpligtende samarbejder med flere almene boligforeninger har Nørrebro United udviklet sig til en rumligt distribueret forening, som skaber plads i mere åbne foreningsfællesskaber i små lommer over hele bydelen, og som samtidig forpligter Nørrebro United på marginaliserede fællesskaber. Baggårdsbold åbner for nye, horisontale græsrodspektiver på sameksistens og lokalsamfund ved at opbygge solidariske forbindelsesnet og komplimentere partielle perspektiver ved at gå til marginaliserede, almene boligområder gennem fodbold og omvendt. Ved at læse forskellige fællesskabers bekymringer igennem hinanden åbnes nye overlappende perspektiver, forbindelser og muligheder. Disse læsninger tydeliggør, at fodbold ikke altid i sig selv

gavner udsatte boligområder og derfor opstår et fokus på, *hvordan* fodbold skal faciliteres for understøtte et fælles bedste. Baggårdsbold arbejder på at forbinde og skabe nye solidariske fællesskaber på tværs, som tager ansvar for overlappene og arbejder herfra med at skabe plads til aktører, som ellers er marginale.

Ved at arbejde sammen med almene boligforeninger på baggrund af grundig værdibaseret dialog om principperne for stedernes brug og hvem brugerne skal være, opstår nye mangfoldige urbane fællede, som er potentielt bæredygtige. Sammen med AKB Lundtoftegade har Nørrebro United gennem lange dialogiske processer med fokus på beboere, medlemmer og konflikter udviklet en ny type fælles sted: *boldspilstorve*, hvor foreningsfodbold for børn, grønne og rekreative faciliteter gennem langstrakte dialogprocesser er tænkt sammen, så boldspil, afslapning og biodiversitet ikke er modsætninger. Spændingerne er nogenlunde de samme som i Nørrebroparken, men resultatet ender med at blive anderledes samlende, handlekraftigt og fællesskabsopdyrkende (Kvist & Schütt 2021).

Ved at tilpasse fodbolden til byens specifitet og mangfoldige problemforståelser, passer fodbolden også bedre i de marginaliserede børn og unges hverdagsliv. Foreningen har altså samme formål, men en ny fronetisk, rumlig strategi med fokus på det fælles bedste i sameksistensen mellem forskellige fællesskaber. Ved at udvikle problemforståelser dialogisk med almene boligforeninger, som også følger den urbane fælleds principper, bliver dialogen lettere end med forvaltningen. Nørrebro United får mulighed for at være central i udviklingen af nye faciliteter sammen med lokale beboere i stedet for at være part uden væsentligt handlerum imod lokale modstandere. Ved at samarbejde tæt og dialogisk med sit lokalsamfund, har Nørrebro United opnået at skabe nye sammenhænge, som ikke opstår i traditionel planlægning.

Nørrebro United har desuden sammen med

boldklubberne BK Skjold og BK Vestia på hhv. Østerbro og Vesterbro igangsat samarbejdsprojektet Brobold, som handler om at ændre, forbinde og styrke fællesskaber omkring den rumlige organisering af fodbold i byen, i samarbejde med Københavns Kommune. Foreningerne er gået sammen om at udvikle en solidarisk foreningsinfrastruktur, der kan bidrage med at opdyrke lokale fællesskaber, som i samarbejde med andre lokale aktører, opdyrker betingelser for at give plads til dem, som ellers står uden for fællesskaberne. Foreningssammenslutningen er baseret på fælledens principper og giver foreningerne en ny platform til at gå i dialog med de bydækkende forvaltninger. Denne strategi, som nu også forsøges understøttet af forvaltningen, skaber sammenhænge på tværs af aktører, som ellers ser sig som adskilte, og arbejder på at skabe et skæbnefællesskab på tværs af sektorielle grænsedragninger. Fokus på sam eksistensen bliver til et spørgsmål om solidarisk at udvikle plads til dem, der ellers ikke får plads og om at lægge ansvar og kompetence ud i lokale fællesskaber. På den måde kan fodboldforeningerne understøtte og forbinde fællesskaber på tværs, der styrker lokalsamfundene.

Disse opdyrkninger af nye, mindre fælledes på byens betingelser rodfæster foreningerne bedre i deres lokalsamfund og giver nye handlemuligheder, men på Nørrebro har den nye dialogiske og inkluderende tilgang til fodbold ikke gjort foreningens behov for en stor, samlende facilitet mindre, tværtimod. Nye tilgange som baggårdsfodbold har tilgængeliggjort foreningsfodbold for nye grupper, og ventelisten er gået fra 300 til 780 i konfliktperioden. Strategien fjerner altså ikke behovet for at styrke lokalsamfundets institutionelle kapacitet til at håndtere og kvalificere magtkampe mellem forskellige grupper på en måde, hvor forskellige fællesskaber kan forpligte sig på at skabe fælles, lokale løsninger på det spændingsforhold, der opstår, når mangfoldige grupper bruger fælles arealer i den tætte by.

Referencer

- Abel, T. (2020). Nyt boldbur er et tab for alle, der ikke spiller fodbold. i *NørrebroLIV* 22. *December 2020*.
- Andersen, J. (2012). Udfordringer for byens frizoner. I *Byen bliver til: en urban håndbog*, 16-24). Forlaget PB43.
- Bypolitisk Organisering (2018). *Bidrag til en nær bykritik*. Uden forlag.
- Eidelman, T.A., & Safransky, S. (2020). The urban commons: a keyword essay. *Urban Geography*, 42, 792 – 811.
- Flyvbjerg, B. (1991). *Rationalitet og magt: Bd. 1: Det konkrete videnskab; Bd. 2: Et case-baseret studie af planlægning, politik og modernitet*. Akademisk forlag.
- Flyvbjerg, B. (2009). *Samfundsvidenskab som virker: hvorfor samfundsforskningen fejler, og hvordan man får den til at lykkes igen*. Akademisk Forlag.
- Flyvbjerg, B., Landman, T., & Schram, S. (2016). Tension points: Learning to make social science matter. *Critical Policy Studies, Forthcoming*.
- Foucault, M. (1982). The Subject and Power. *Critical Inquiry* Vol. 8, No. 4 (Summer, 1982), s. 777-795
- Frandsen, M og J. V. Hansen (2020). Parallelsamfundspakkens genealogi. *Dansk sociologi*, 31, 1.
- Gramsci, A. (1972). *Politik og kultur. Artikler, optegnelser og breve fra fængsel*. Gyldendal.
- Hardin, G. (1968). The tragedy of the commons: the population problem has no technical solution; it requires a fundamental extension in morality. *Science*, 162(3859), 1243-1248.
- Huron, A. (2015). Working with strangers in saturated space: Reclaiming and maintaining the urban commons. *Antipode*, 47(4), 963-979.
- Huron, A. (2018). *Carving out the commons: tenant organizing and housing cooperatives in Washington, DC* (Vol. 2). U of Minnesota Press.
- Jensen, J. B. (2021). Friværdisocialisterne er den største trussel mod billige boliger i København i *Politiken* 8.11.2021
<https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art8449356/Friv%C3%A6rdisocialisterne-erden-st%C3%B8rste-trussel-mod-billige-boliger-i-K%C3%B8benhavn>

- Kultur- og Fritidsforvaltningen (2018). *Bilag 2 – Øvrige screenede placeringer*. Sagsnr.: 2017-0359962
- Kvist, A. T. & Nielsen, K. M. (2017). *Blød i en hård verden. Atmosfære, sam-skrøbelighed og organisering af livsform i Folkets Hus*. Kandidatspeciale ved Antropologi, Københavns Universitet.
- Kvist, A. T., & Schütt, S. E. (2021). Et ufærdigt fælles sted: Om omsorgsfuld facilitetsudvikling mellem den almene boligforening AKB Lundtoftegade og idrætsforeningen Nørrebro United i *Social Kritik: Tidsskrift for social analyse & debat*, 164, 16.
- Københavns Kommune (2004). *Projektkonkurrence om fornyelse af Nørrebroparken*
<https://www.kk.dk/dagsordener-og-referater/Borgerrepr%C3%A6sentationen/m%C3%B8de-22042004/dagsorden/punkt-6>
- Københavns Kommune (2009). *Breddefodbold I København* https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjkh7diIr5AhUKtKQKH8U8A38QFn_oECAMQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.kk.dk%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Fagenda%2F05e54e4093acc76ac621897573dee3c6de7bde59%2F17-bilag-2.PDF&usg=AOvVaw3HJL9mteMBhJdIJuSPeR_p
- Landsbyggefonden (2020). *Bilag 2 – Strategisk samarbejdsaftale om boligsocial indsats. Nørrebrobyggerne*.
- Lauesen, T. (2006). *Viljen til Borgerinddragelse. Erfaringer fra Kvarterløft Nørrebro Park*. Ikke udgivet.
- Marx, K. (1970). *Kapitalen. Kritik af den politiske økonomi 1. bog 4*. Rhodos.
- Mathiesen, T. (1973). *Det ufærdige. Bidrag til politisk aktionsteori*. Hans Reitzel.
- Mit Nørrebro (2021). *Nørrebro i tal*. <https://mitnørrebro.dk/noerrebro-i-tal/>
- Nørrebro United (2021). Fodboldklub er kede af naboers reaktion på ny fodboldbane. I *NørrebroLIV* 20. november 2021
- Ostrom, E. (1990). *Governing the commons: The evolution of institutions for collective action*. Cambridge University Press.
- Schmidt, G. (2016) Space, politics and past–present diversities in a Copenhagen neighbourhood, *Identities* 23:1, 51-65.